

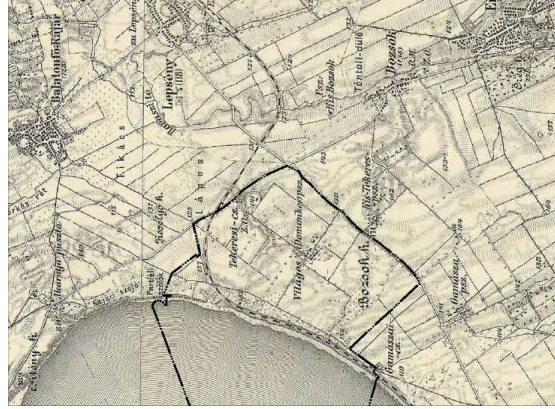

**Csoportos Alkotás: Club Aliga, terülefejlesztési koncepció
és oktatási központ kialakítása**

Géczi Zsuzsanna
Hurták Gabriella
Témavezetők:
Karácsony Tamás DLA
Vasáros Zsolt DLA

Magyarország első katonai
felmérése - 1783

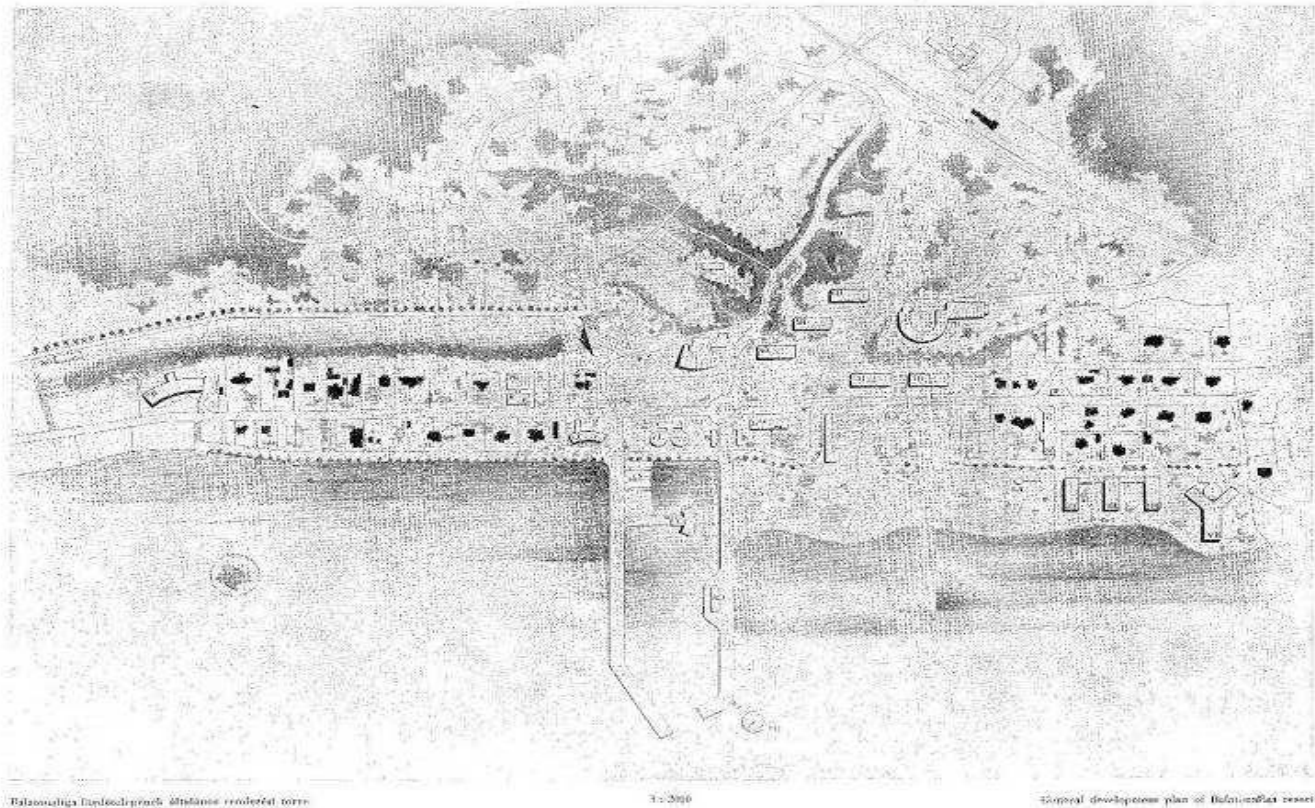

Magyarország harmadik
katonai felméréés – 1800-
as évek vége

Katonai térkép – 1951

Történelmi Összefoglaló

Nagy átfogó fejlesztési elképzelések korábban

Olgay&Olgay 1943

A;

Nagy átfogó fejlesztési elképzelések ma (A;B;C; opciók)

Forrás: Karácsony Tamás DLA - BME WORKSHOP CLUB ALIGA 2014

B;

Nagy átfogó fejlesztési elképzelések ma (A;B;C; opciók)

Forrás: Karácsony Tamás DLA - BME WORKSHOP CLUB ALIGA 2014

C;

Nagy átfogó fejlesztési elképzelések ma (A;B;C; opciók)

Forrás: Karácsony Tamás DLA - BME WORKSHOP CLUB ALIGA 2014

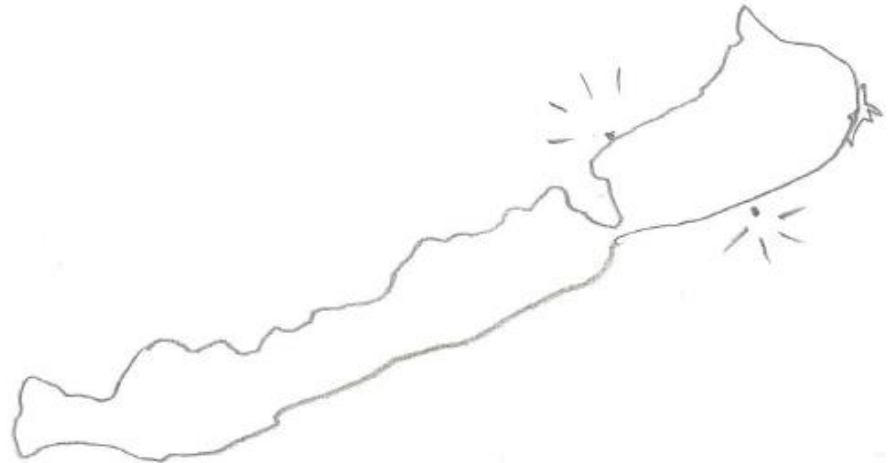
- Közösségi épület
- Lakóterület
- Rendezési terület

Jelenlegi állapot

Balatonaliga keresi a szerepét Füred és Siófok mellett

Több különböző hatástanulmány és fejlesztési terv is elemzi a Balatonaliga fejlesztésének lehetőségeit ezekből néhány szempont:

- **Budapesthez a legközelebb fekvő** Balatoni település
- Szerencsés adottságokkal rendelkező vízparti terület
- **új, kisvárosias üdülő- lakóterület épül ki**
- Cél az **éves átfogású teljes szezon**, városias
- **„Vízpartiság oktatásba integrálása”**
- **„Iskolai szolgáltatások bővülése”**
- A megnövekedő lakosságszámhoz idővel **az iskola férőhelyek számának növelése** elkerülhetetlen

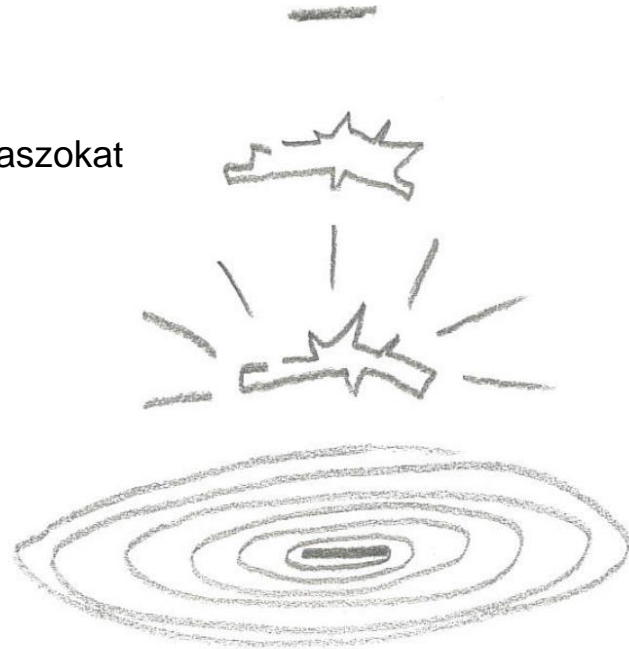
A előzménynek tekintett 3 terv, 3 különböző léptékben kereste a válaszokat a felvetett kérdésekre

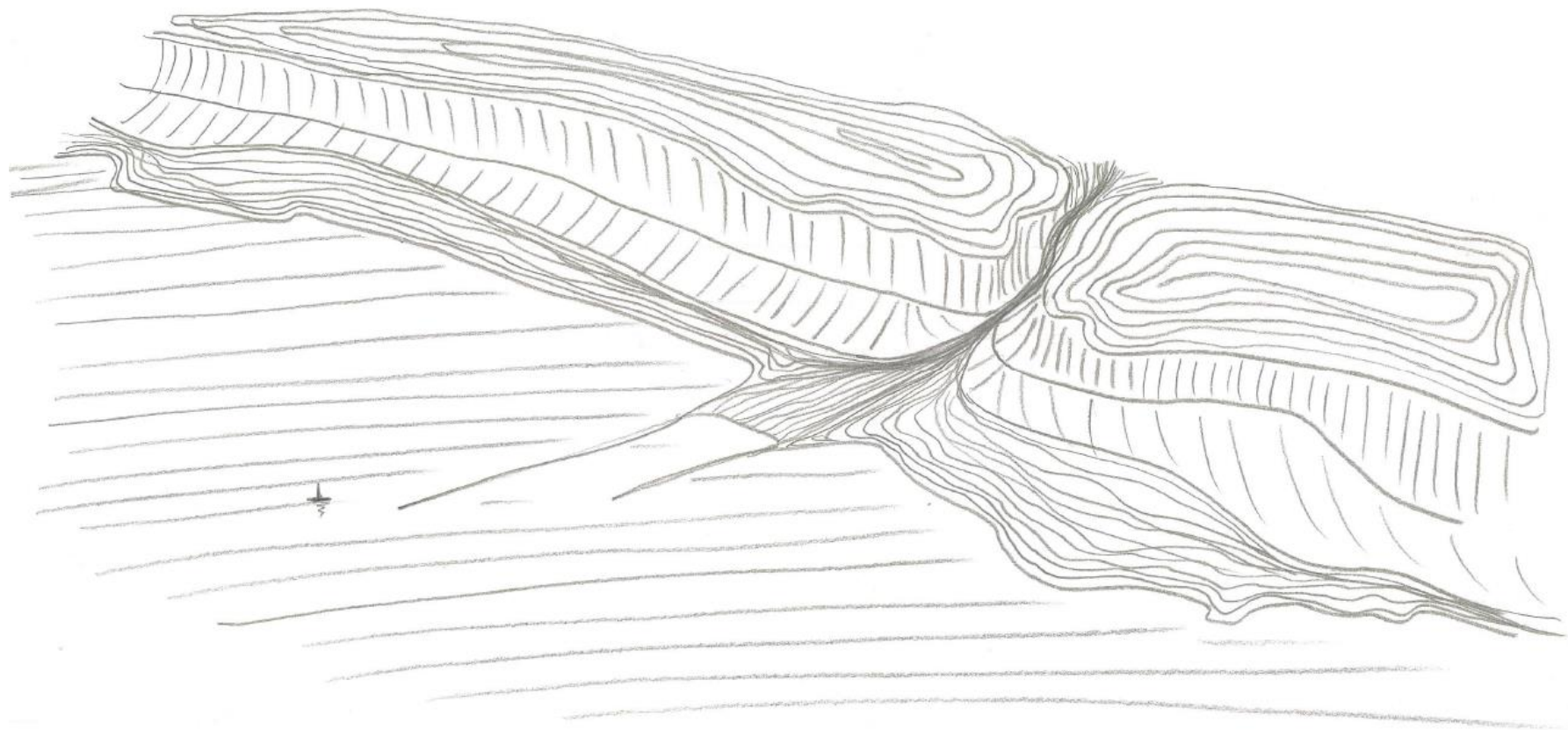
A; A „**telken belül**” keresi a válaszokat

B; A „**Határok**” vizsgálata segítségével keresi a válaszokat

C; A „**települési összefüggésekre**” fókuszálva keresi a válaszokat a terv

Tovább lépve, új lépték: **Az Idő**

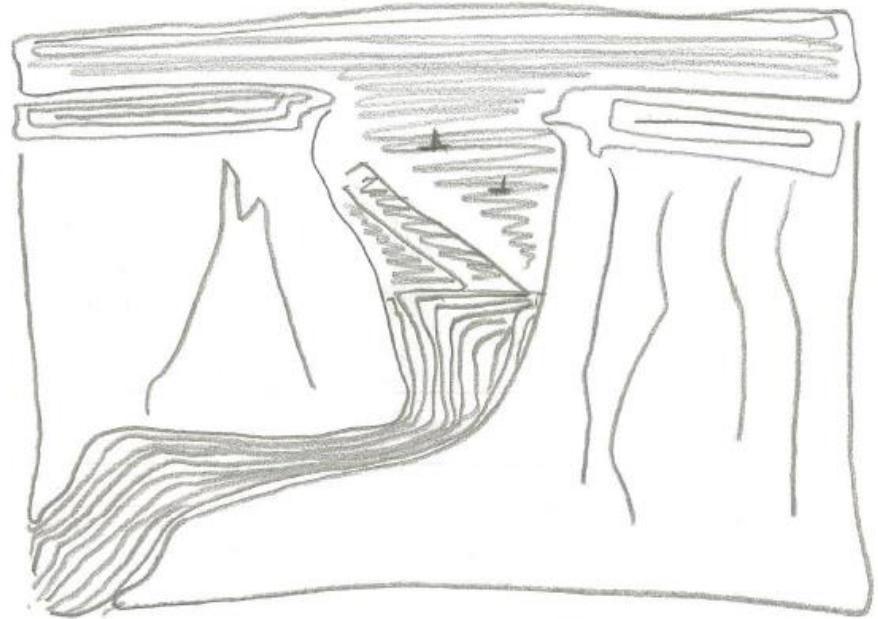

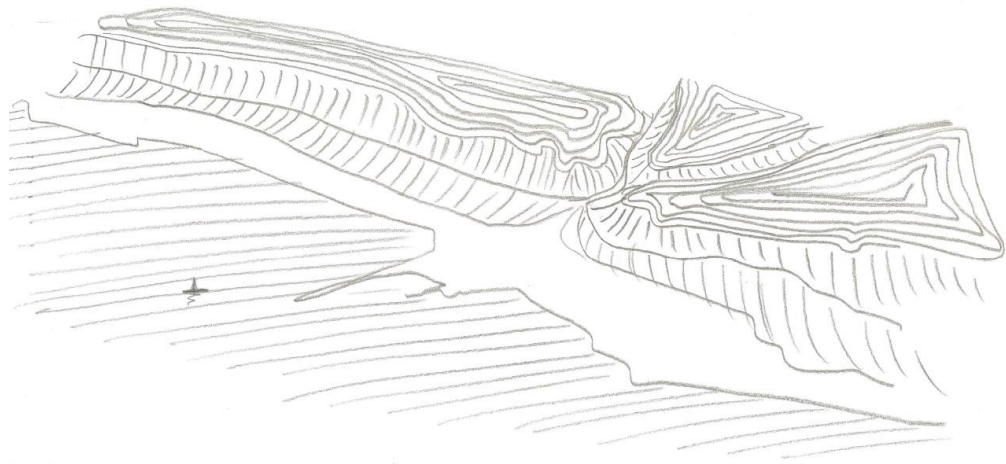

„IDŐ”

Tervezett változás meghatározó eleme:

- A „hasadék”
- Partfalak között
- Közvetlen rálátás a Balatonra
- Történeti állapothoz kapcsolódás, a helyre eredetileg jellemző „szakadék” karaktere

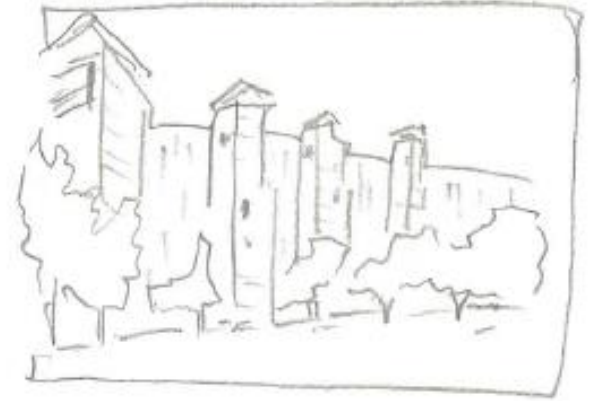

Változtatás

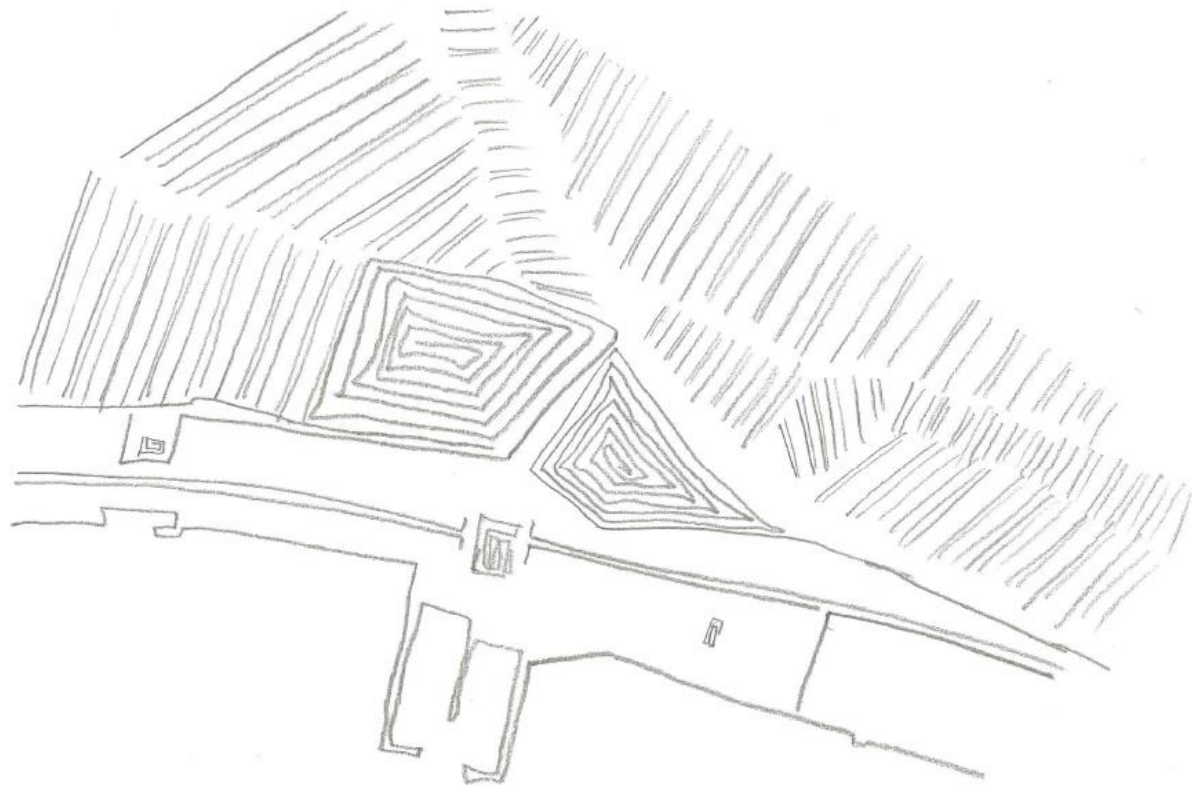
Erős vizuális kapcsolat
létrehozása

Tervi előképek

Kétpólusú koncepció:
új lakásokkal és szállodákkal

A parton pedig a **3 városias funkció** – mint
állandó használatú közösségi tér - segíti a terület
településbe integrálását: **oktatási központ,**
sportközpont, kápolna.

- Lősz falba épített hotel, üzletek, piac
- Lakóépületek
- Konferencia hotel
- Lősz falba épített hotel
- Lősz falba épített hotel
- Fogadó épület
- Kápolna
- Strand
- Sport pályák
- Sport központ
- Szállásépületek
- Komplex oktatási központ

Saját átfogó koncepció, felhasználva az előzményeket

Közösségi ház – Nevelési központ – Montessori iskola

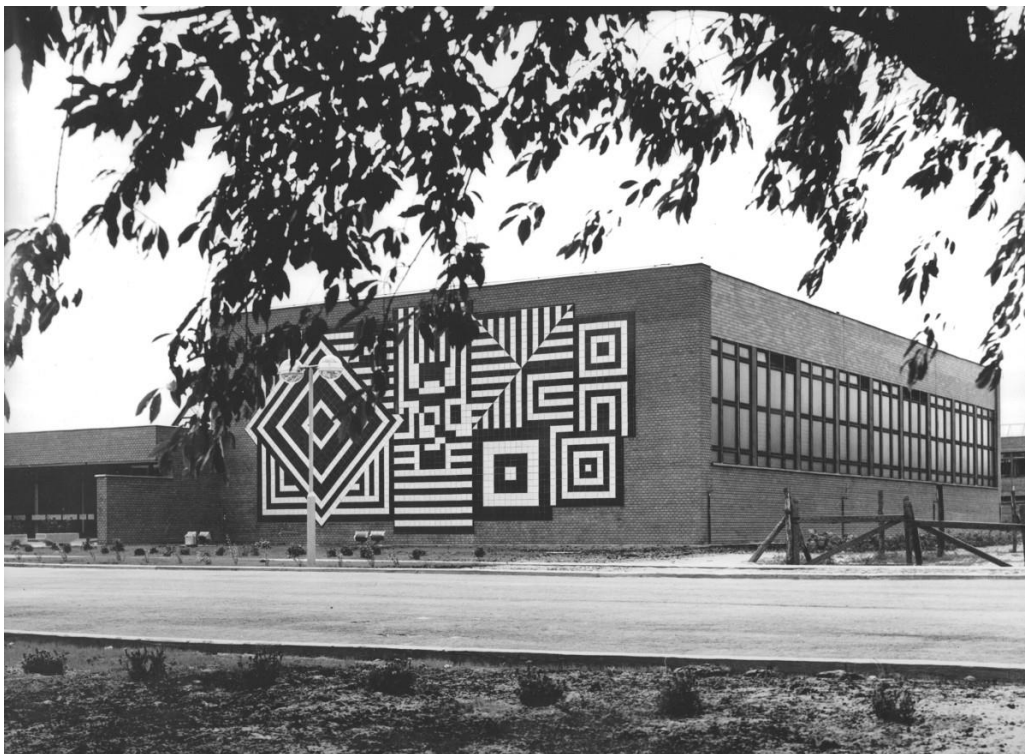

Közösségi ház – Nevelési központ – Montessori iskola

A tervek az Olgyay testvérpár nevéhez köthetők, akik a háború előtt egységes beépítési tervét is elkészítették a fürdőtelepnek. Eredetileg község-ház-közösségi ház lehetett a funkció, ami később, az 1948-as kisajátításakor megváltozott.

Közösségi ház – Nevelési központ – Montessori iskola

*„A jó iskola közösségteremtő,
közösségteremtő ereje van.” –
nyilatkozta egy rádióinterjúban Jeney
Lajos építész, akinek az életművében
végig meghatározó szerepet
játszottak az iskolák. Ahogy az
idézetből is kiderül, nemcsak oktatási
intézményekként tekintett rájuk,
hanem a közösségi élet
központjaiként is, ahogy a régi
időkben a falusi iskolák is a település
kulturális centrumát képezték.”*

<http://epiteszforum.hu/koztunk-elo-hazak-iskolaepuletek-jeney-lajostol1>

Közösségi ház – Nevelési központ – Montessori iskola

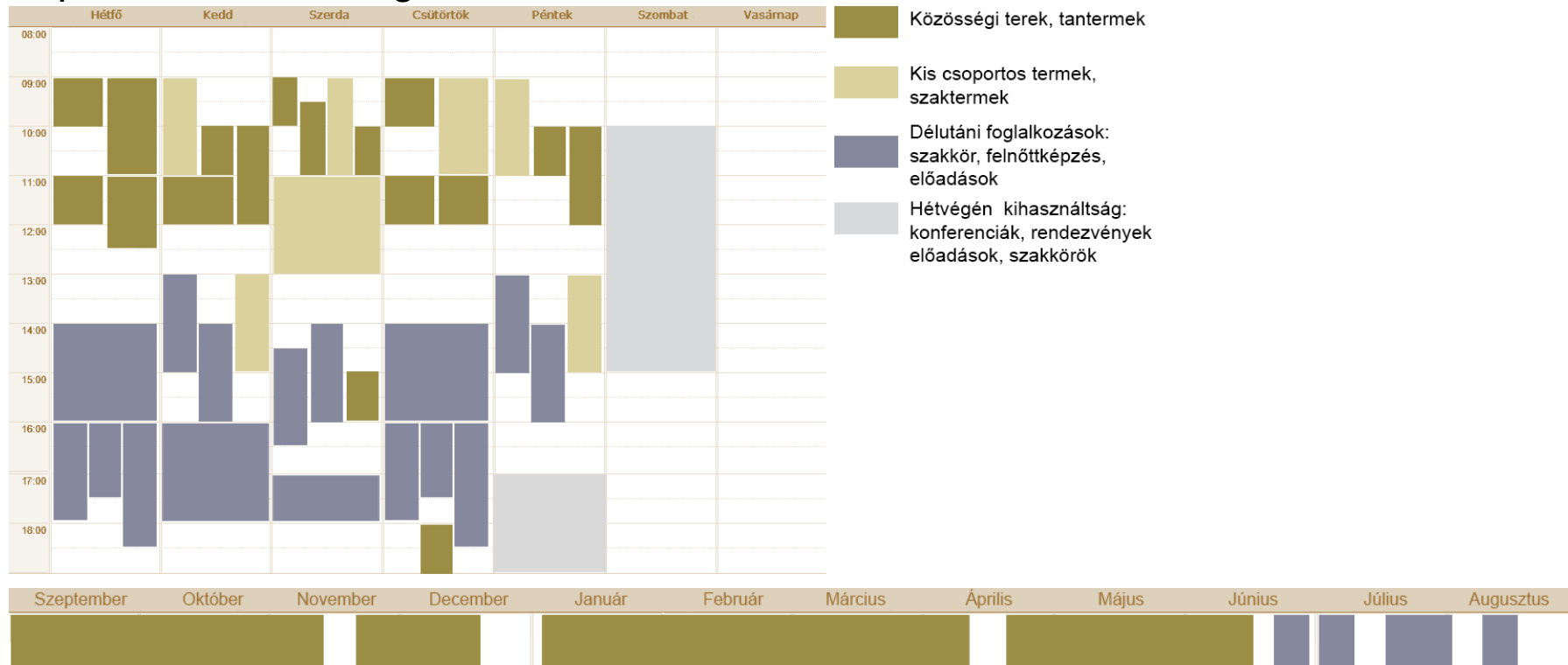
„Maria Montessori olasz orvos és pedagógus a múlt század végén fejlesztette ki gyermeknevelési módszertanát, amelynek alap gondolata az autonómia. Két dolgot tartott nagyon fontosnak, és ültetett át a gyakorlatba. Az egyik a felnőttek viselkedésének és gyerekekhez való viszonyának megváltoztatása, a másik pedig a tárgyi környezet teljes átalakítása oly módon, hogy minden eszköz a tanulást segítse.”

http://eduline.hu/kozoktatasi/2009/10/30/20091020_montessori_akg_alternativ_iskolak
<http://www.gebouwanhetjaar.nl/entry/1e-amstelveense-montessori-school/>

Közösségi ház – Nevelési központ – Montessori iskola

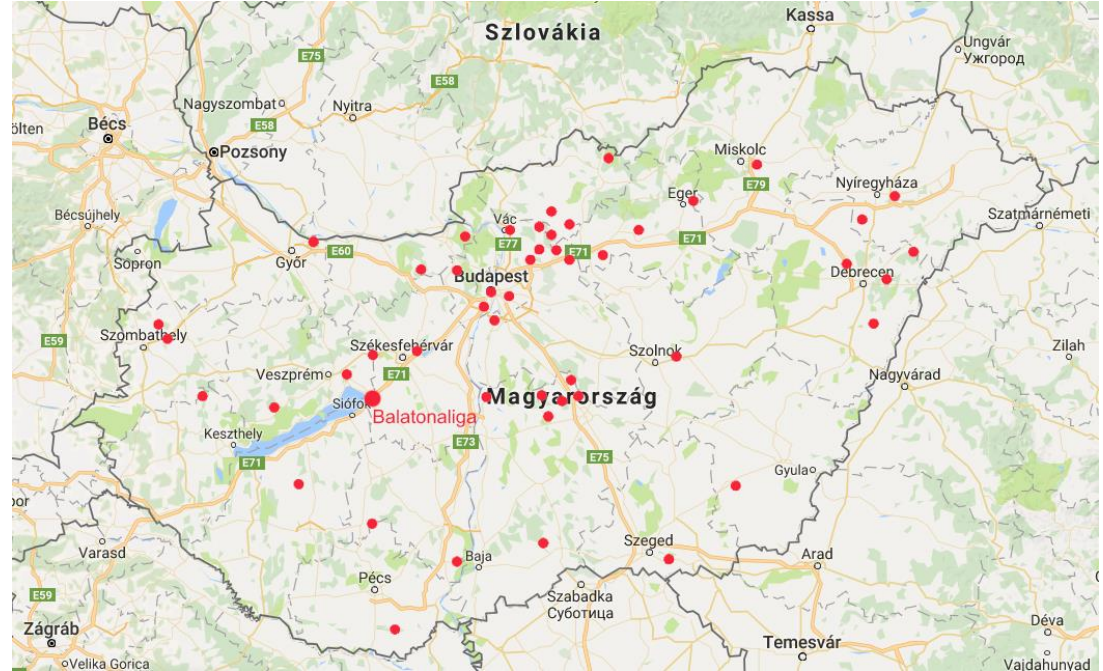
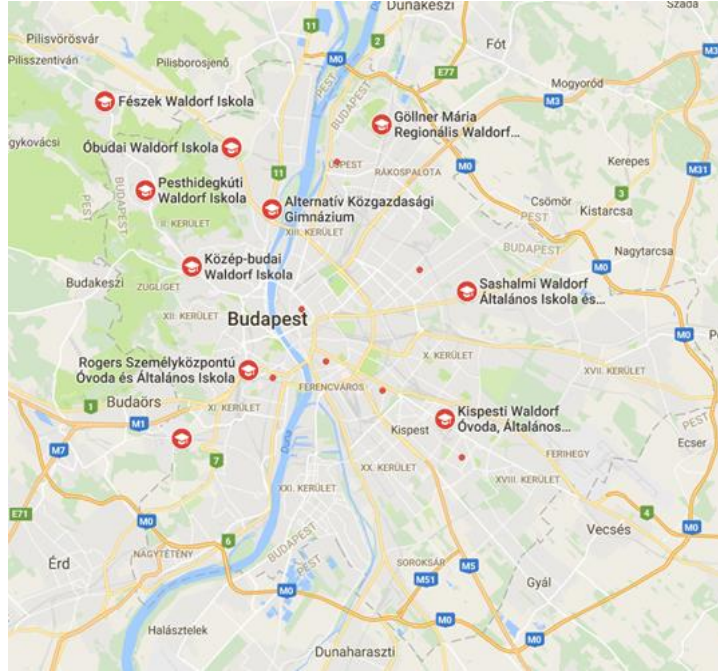
Az épület kihasználtsága heti és éves szinten

 Tanév közben a közoktatási intézmények menetét követve

 Nyári szünetekben az épület közösségi funkciói kerülnek előtérbe: táboroztatás, alkotó műhelyek, foglalkozások a turisták számára is

Közösségi ház – Nevelési központ – Montessori iskola

Közösségi ház – Nevelési központ – Montessori iskola

Csoportszobák és iskolák a Montessori módszer szerint

(forrás: Strausz Eszter, Eszterlánc Magyar-Angol Montessori Óvoda, Montesz alapítvány képviselője)

A megfelelő környezet stimulálja a gyermek fejlődését.

Fontos, hogy milyen a tér kialakítása és a benne levő tárgyak. A gyerekek a környezet aktív részesei. A

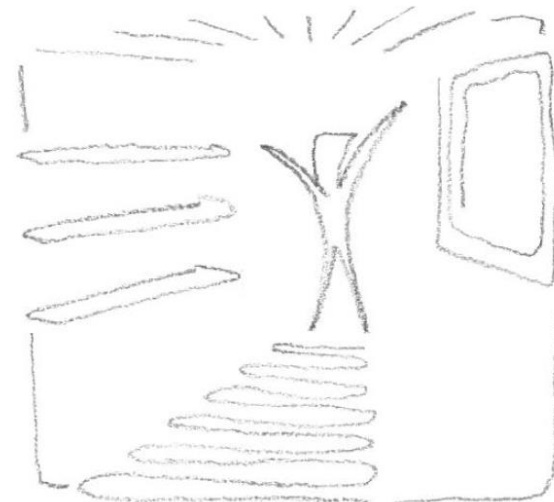
Montessori módszer nagy hangsúlyt fektet az önállóságra nevelésre és arra, hogy a gyermek saját tapasztalatai alapján fejlődjön. **A környezetet úgy kell kialakítani, hogy a gyerek minél több feladatot**

önállóan meg tudjon oldani. Minden gyerek a saját fejlettségének megfelelő szintű feladatokat végez, ezért a környezetnek is diverznek kell lenni. **Lehetőséget kell adni a kutatásra, felfedezésre, saját személyiségnek kibontakoztatására.**

Jeney Lajos: Építészet közösségi művelődési iskola – nevelési központok – (összegyűjtött tanulmányok).

Budapest, 2014

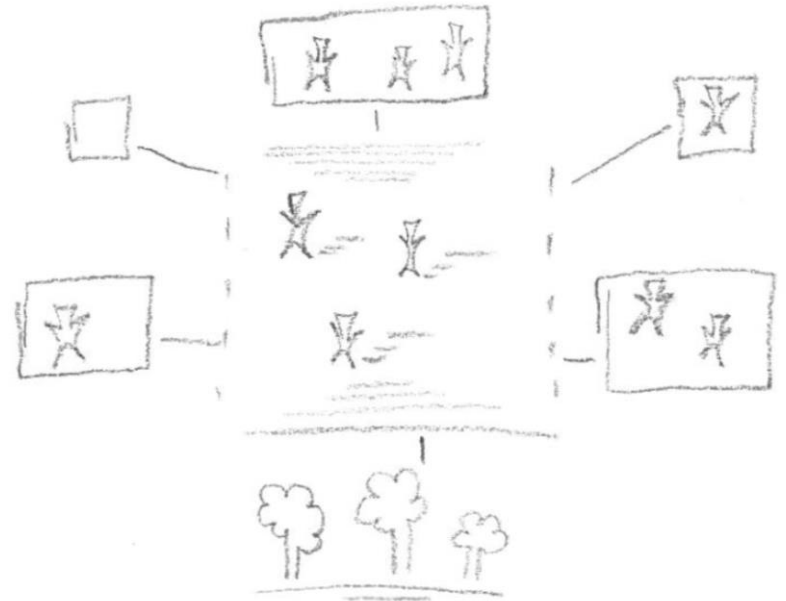
„Mivel az oktatásban a legnagyobb változást a tanulók **egyéni hajlamainak** és érdeklődésének alapulvételével kibontakoztatott **aktív tudásszerzés** jelenti, a korábbi verbális, passzív befogadás helyett”

1. Közös tér:

A közös térnek központi helyen kell lennie. Ez a tér ad helyet előadásoknak, ünnepeknek, meetingeknek, stb..., de emellett **nagyon fontos, hogy ez az a tér is, ahol gyerekek az egész iskolából összeülhetnek, tanulhatnak, átadhatják egymásnak a tudásukat.** Nagyon fontos, hogy ne veszítse el a meghitt, családi hangulatát. A formáját, fényeit és a kapcsolatát a csoportszobákkal eszerint kell kialakítani. **Lehet a tér átalakítható, moduláris, hogy alkalmas legyen kiállítások vagy előadások tartására is.**

„Sajátos új eleme ezekben az intézményekben a **többcélú nagy tér**, amely vagy **oldalzsibongó** [...], vagy egy **aula** [...], vagy egy **elkülönített nagy terem** formájában ölt testet.”

2. Kapcsolatok:

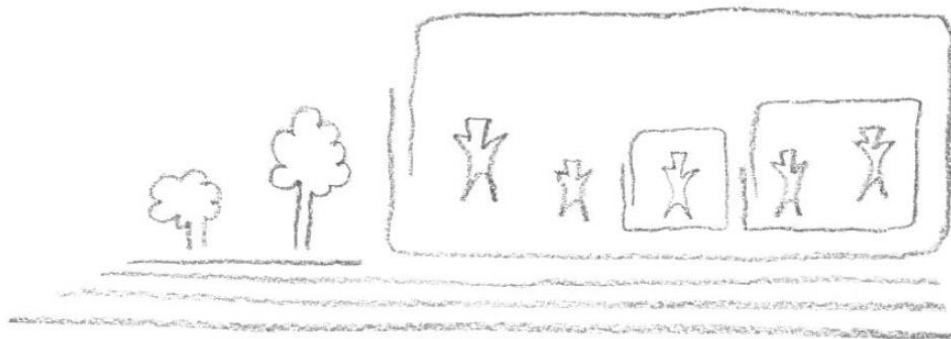
A csoportszobák térbeli kapcsolata fontos a gyerek fejlődésének szempontjából:

- **tágas**, segíti a gyerekek mozgását
- elősegíti a fiatalabb és idősebb gyerekek közötti **kapcsolatot**
- **átláthatóvá** teszi, hogy mi mindent lehet az iskolában csinálni és tanulni
- **nyugodt** helyeket biztosít a tanuláshoz
- **stimuláló**

Fontos a közös tér és a **csoportszobák közötti kapcsolat**, de a **csoportszobák és a kert kapcsolata** is nagyon fontos.

Sok iskola **mozgatható falakat** használ, hogy többféle/funkciójú helyet lehessen kialakítani.

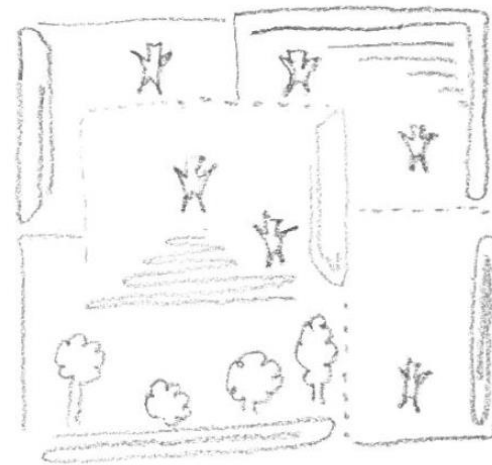
„...funkcionális átalakulást egy jól megtervezett reális **flexibilitással** tudja teljesíteni az intézmény. Általában az alapterület 20-25%-át kell olyan, **könnyen mozgatható válaszfalrendszerrel** tervezni és építeni, amely elhúzható, eltolható módon, egyik pillanatról a másikra megváltoztatja a térkereteket. **A többi válaszfal sem lehet teherhordó** (pl. a lakásépítésnél használt nagy panel) vagy kiszerezhetetlen...”

3. Több funkciós helyek:

Egy csoportszobában kell hogy legyen egy kis **konyha**, egy **pihenősarok**, nagy **közös asztalok**, ahol a gyerekek kis csoportokban össze tudnak ülni és egy **bemutató tér**, ahol egy témával kapcsolatos eszközöket lehet bemutatni. Az iskolának szüksége van egy jól megközelíthető **könyvtárra**, egy **tornaszobára** és egy **kreatív** (barkácsolás, varrás-stb...) **helyiségre**. Emellett természetesen kellenek a kötelező helyiségek (tanári szoba, iroda, tároló helyiség, stb...)

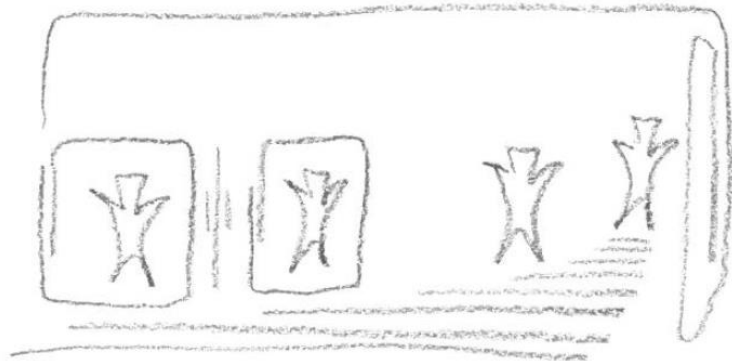
„A **többcélú nagyterem** minőségét meghatározó berendezését, eszközhasználati lehetőségét gondos funkcióelemzéssel lehet csak körvonalazni. [...] Óriási előnye éppen abban rejlik, hogy minimális többletráfordítással az eszközoldalon, **egyetlen térben számtalan használati igényt** ki tudunk megfelelő színvonalon elégíteni.” „Ez a „sokarcúság” a funkcionális egységeknél nem jelent „arcnélüliséget”, hanem azt jelenti, hogy például egy **többcélú nagy térben lehet oktatási, művelődési, közösségi, sport-, szabadidő-tevékenységet folytatni;**”

4. Meghitt hangulat:

A nagy tereken belül fontos, hogy megmaradjon a meghitt hangulat. Több kisebb olyan sarkot/helyet kell kialakítani, **ahol a gyerekek nyugodtan, egyedül vagy párban tudnak tanulni, dolgozni.** Egy gyerek koncentrációjának fontos, hogy **külön tudjon ülni, mások ne zavarják és ő se zavarja a többieket.**

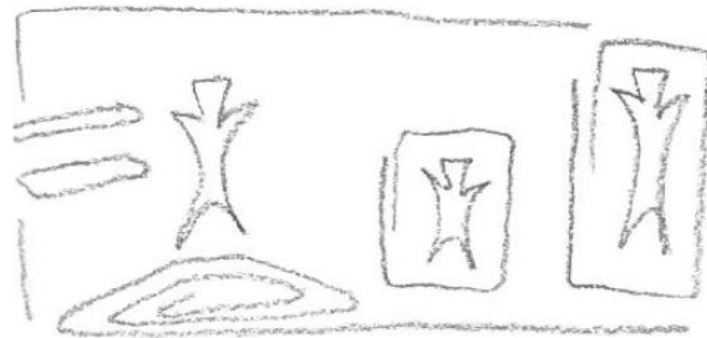
„Mivel minden intézmény megvalósításánál meghatározó alapelv, hogy a **helyi adottságok** és lehetőségek maximális figyelembevételével tervezzük és építjük azokat, ezért **nincs és nem is lesz két egyforma nevelési központ.**”

5. Méretek:

A csoportszobákat a gyerekek magasságának megfelelően kell berendezni. Mindent önállóan kell tudnia elvégezni és kezelni. A helyiségnek a **gyerek számára átláthatónak kell lenni, kezelhető bútorokkal**. Figyelembe kell venni a **különböző magasságú gyerekeket is**.

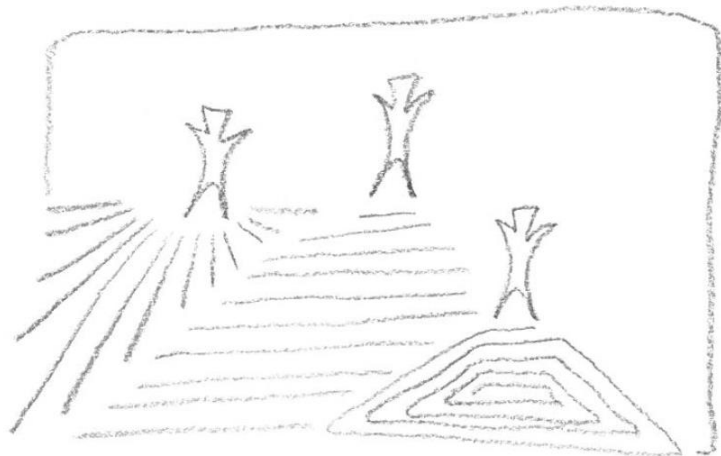
„... a külső-belső környezet és a benne folyó munka hatékonyságát alapvetően meghatározza a **taneszköz rendszer értelmes összefüggése, összhangja az építészeti megfogalmazással, a térbeli renddel.**”

6. Mozgástér:

Nagyon fontos, hogy a csoportszobák **tágasak** legyenek. A Montessori módszer szerint **a gyerekek gyakran a földön dolgoznak kisebb-nagyobb szőnyegeken.**

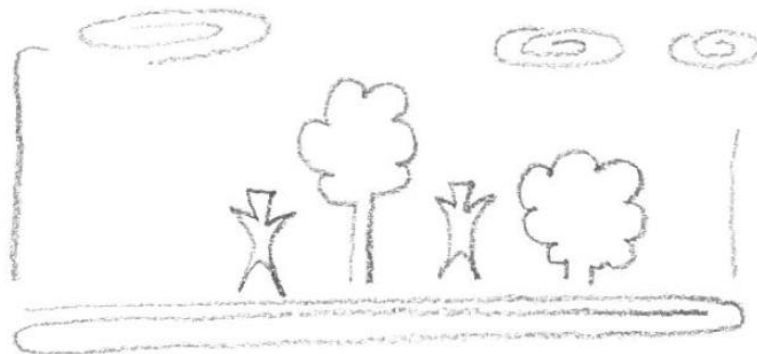
„Az alsó tagozatos vagy óvodás korúak törzstantermeinél, illetve foglalkoztatóinál **a padló külön taneszközzé lép elő**, hiszen kics csoportos foglalkozásnál, vagy pihenésnél ülő, illetve fektető bűtort pótol.”

7. Kert:

A kertben fontos hogy aktívan bevonjuk a gyerekeket a **kerti munkába**. Legyen hely **veteményes kertnek**. Legyen lehetőség megismerni és megfigyelni a természetet. Legyen hely itt is nyugodtan, **félrehúzódva dolgozni, tanulni**. Legyen lehetőség kutatni, felfedezni a környezetet. Emellett persze fontos hogy a gyerekek tudjanak **játszani**, ki-ki a saját korosztályának megfelelően.

„Az intézményhez csatlakozó **szabadtéri létesítmények** tervezésénél, üzemeltetésénél alapelveként kezeltük, hogy a lakóterületi zöld- sportterületeket a nevelési központ zöldterületeivel összevontan kell megoldani, amelyeket **a lakónépesség minden tagja** korának, nemének, tevékenységi körének megfelelően zavartalanul **használhat.**”

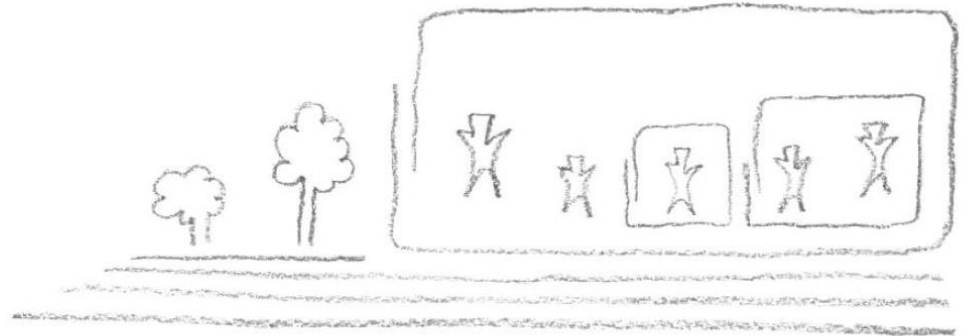
8. Kontextus:

Fontos **az épület környezettel való kapcsolata.**

Legyen esztétikus, szép, praktikus és hosszú távon használható. Az épületen belüli **helyiségeknek összhangban kell lenni egymással.** Az épület használatának **gazdaságosnak** kell lennie. A fűtésnek és világításnak (természetes fény és mesterséges fényforrások) hosszú távon gazdaságosnak és tartósnak kell lenniük.

Fontosnak tartjuk a **természetes anyagok használatát.** A **színek** is fontos szerepet játszanak a terek kialakításában. Előnyben részesítjük az **elsődleges** és a **telített színeket.**

„A funkcionális egységek tervezésénél alapelveként tekintettük, hogy a **többcélú nagy tér**, az oktatási-nevelési, a szaktantermi egység, a műhelyek-szakkörök, a könyv- és eszköztár, a klub, az igazgatás, a sportegység, az étterem és konyha, a ruhatárolás, a szabadtéri létesítmények megoldása és kialakítása annak az elvnek a figyelembevételével történjen, hogy ezek a funkcionális egységek képesek legyenek az **egész napos üzemeltetés**, az egész lakónépességet kiszolgáló hatékony, integrált működtetést, **többcélú használat** feltételeit rugalmasan az épület fizikai avulásának idejéig biztosítani.”

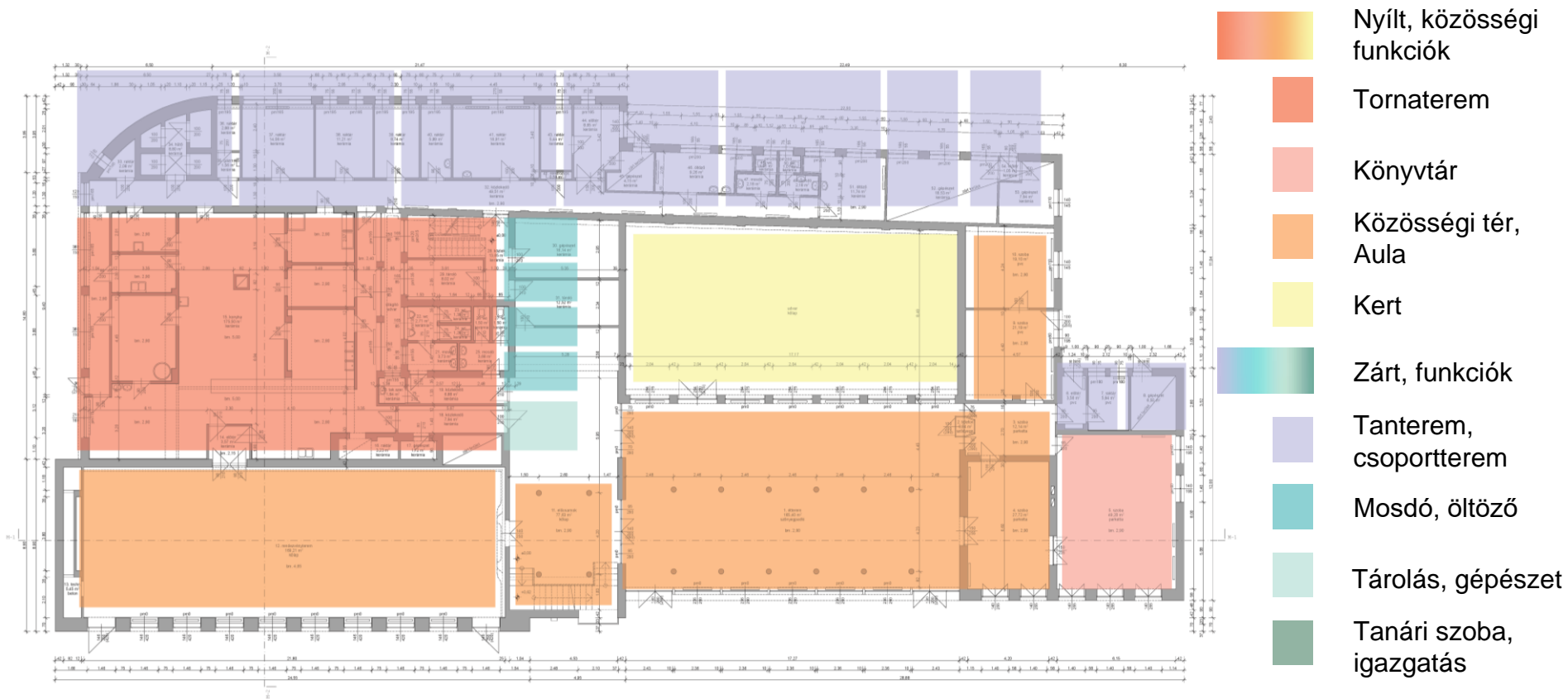
Térigény 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján

Tanterem (osztályonként 1 db)
csoportterem
szaktanterem szertárral
laboratórium szertárral
műhelyek és kiegészítő helyiségei
iskolapszichológusi szoba
tornaterem
sportudvar
intézményvezetői iroda
intézményvezető-helyettesi iroda
iskolaitkári iroda
könyvtár
könyvraktár
orvosi szoba elkülönítővel
sportszertár
általános szertár
aula
porta

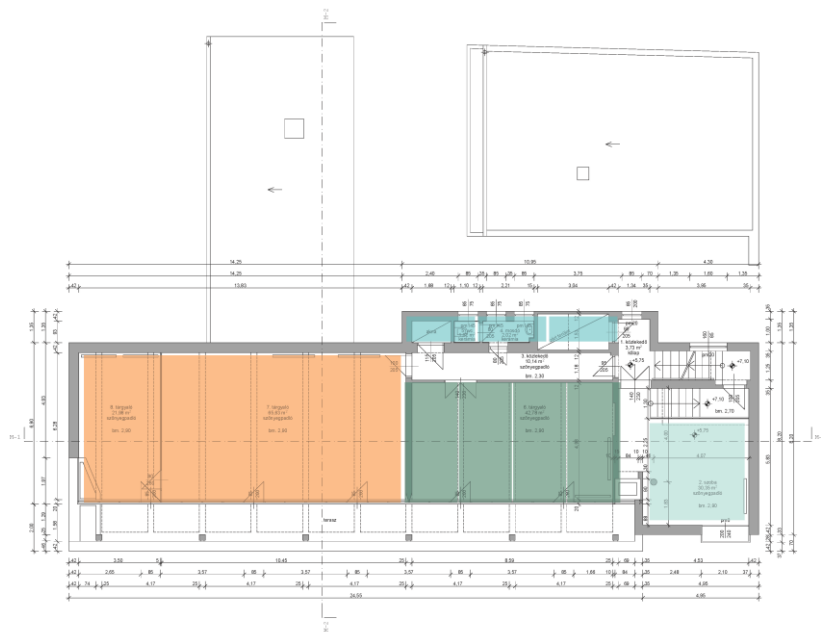
teakonyha
személyzeti öltöző
személyzeti mosdó-zuhanyzó
személyzeti wc mozgáskorlátozottak számára is
tanulói wc
technikai alkalmazotti mosdó-zuhanyzó, wc helyiség
egyéb raktár

Térigény a jogszabályi előírásokon felül:

külön kis csoportos foglalkoztatók és egyéni foglalkoztatók
sport
tanári szoba
gazdasági-igazgatási funkciók
kert

Közösségi ház – Nevelési központ – Montessori iskola

- Nyílt, közösségi funkciók
- Tornaterem
- Könyvtár
- Közösségi tér, Aula
- Kert
- Zárt, funkciók
- Tanterem, csoportterem
- Mosdó, öltöző
- Tárolás, gépészet
- Tanári szoba, igazgatás

Közösségi ház – Nevelési központ – Montessori iskola